

juni 2007

Sommeren er begynte for skolebarn og -ungdom, og for deres foreldre og besteforeldre. Perioden siden påsken har vært så ekstremt viktig i vassdragsammenheng at det er på plass med et lite sommernummer. Med det vil vi å berike noen feriedager med noen miljøtanker.

Kommunenes planarbeid har nesten holdt tidsskjemaet som ble satt opp i april. *LuV* har vært representert i tre av fire møter (med forfall fra møtet om naturtyper, som vi er siden bedt om å arbeide videre med). Noen linjer om møtene er nok for å fortelle om fremgangen:

Det første temamøtet 10. mai var om kulturminner med deltagere fra kommunene, Akershus fylkeskommune og Byantikvaren i Oslo. Det er nemlig fylkene som sitter med kulturvernmyndigheten. Møtet ble innledet med en gjennomgang av vassdraget i bilder ved Trygve Christensen. Hans bok om Sørkedalen representerte kunnskapsnivået til de fleste. Akershus hadde vært inn i sin database for å se etter registreringer, men hadde lite annet enn stedene langs pilgrimsleden over Fåbro. Antikvarmyndighetene er nok mest interessert i tegn på virksomhet fra før Reformasjonen som gir automatisk fredning. *LuV* fremla sine sterke ønsker om forenklet innrapportering av tegn etter tidligere aktiviteter og et felles kartverk å arbeide etter. Løvenskiolds mann ga klar beskjed at godseieren ønsket ikke vern av sine stue.

Neste møtet 5. juni ble gjaldt mulig gjenåpning av bekker i byggesonen. På Bærumsiden er det lite aktuelt før kommunen skiller avløpsvann fra overvann i sitt rørsystem. En av hovedforurensningskilder i Lysakerelva er to overløp fra Eiksmarka og Voll, som bringer betydelig vannmengde fra dette systemet til elva. For Oslosiden ble flere små prosjekter diskutert:

Ekrabekken som i dag renner ut i Grinivannet fra et rør i det gamle bekkeløpet fra Ekraveien og langs veien Griniveien. Denne muligheten er koblet nært opp til Røa-tunnelsaken.

Holtesagbekken rant gjennom sagtomba i egen steinlagt grøft inntil dreneringen ble forstyrret av kloakkledningen og turveien. Murkollapset i fjor aktualiserer bekkeåpningen her.

Gjennom Lysejordet BRL renner en bekk forbi skolen og ned til turveien. Den er aktuell å åpne både øverst ved skolen og nederst hvor den i dag vasker ut turveien.

Nedenfor slalombakken på Lysejordet renner to bekker sammen ved Ullern IFs nedtaggete varmestue. Deres samløp er lagt i rør som det er høyst aktuelt å åpne samtidig som det ordnes opp i dreneringen langs turveiene.

Braamandsbekken ned fra Vestveien til elva kan muligens åpnes i noen flere meter øverst.

Møtet 12. juni om Friluftsliv ble holdt på Sandvika i to omganger: om Marka og om byggesonen. Det finnes bare tre turiststuer igjen i vassdraget etter at Heggeli er blitt solgt. DnTs Kobberhaughytta og Smedsmyrkoie pluss kommunens Finnerudhytta. Tryvannstua og Studenthytta ligger akkurat ved vannskillet mot nabovassdrag. Løvenskiolds mann var tydelig på at skogsbilveier og plassstuene var godseierens ansvar. Kvaliteten på kartverk var igjen et tema. Behovet for en sykkel/fotsti oppover Sørkedalen er ansett som det mest presserende. Om den skal gå i naturen eller langs bilveien må utredes.

For byggesonen var det gode nyheter i Bærums planer om å fortsette stålgelenderen langs turveien sørover fra utsiktsplassen, og i at infoskiltene er levert for de seks kulturminnene som *LuV* hjalp Lysaker Rotary og Jar Vel med i fjor. Mest tid gikk på å diskutere løsninger for Jarfyllingen. Bærums mann la frem den original plantegningen fra 1922 over tunnelkonstruksjonen. Den viste hvor trangt juvet var på dette stedet og hvor fristende det var å fylle det inn! Begge kommuner arbeider videre for å få en løsning for fotturister å passere banene og Bærumsveien inkludert inne i Kolsåsbanens utbygging.

Møtet om Fiske som skulle holdes 21. juni har måttet utsettes. Til høsten blir det også temamøter om vannkvalitet og flom.

Snødeponi. *LuV*'s deltagelse i Samferdselskomitéens høring 4.mai om bruk av Styggedalen til snødeponi viste seg å være meget viktig. Under Rune Gerhardsens møteledelse ble vi presentert Samferdselsetatens planer, før bydelsleder i Vestre Aker fikk uttale seg.

VEND!

”Styggedalen bærer sitt navn med rett; Bydelen stiller seg helt bak planen” lød det. Da det *LvVs* tur kom (vi møt som representant for Grønne Lunger), kunne vi vise til rapporten *Naturverdier i Sørkedalen* som kom i september i fjor. Den forteller om hele elleve rødlistete arter i våtmarka som Styggedalen drenerer rett ut i. Etaten innrømmet om å ha sett rapporten, uten å nevne den!! Vestre Akers bydelsleder viste sin suverene politiske ferdigheter ved å konkludere at selvfølgelig måtte deponiet bygges med hensyn til naturverdier – en uttalelse hun har siden holdt seg til i lokalavisen. For å være i stand til å vurdere tilstrekkeligheten av etatens løsningsforslag, har *LvV* bedt om å få utlevert erfaringsdata fra det store deponiet på Åsland som ble nektet å levere smeltevann til Bekkelaget pga forurensning!

Sletta på Lysejordet er en av de viktigste møteplassene på Oslo vest, som er tilgjengelig også for folk fra Bærum takket være fotbrua og Wilsestien. Det er anerkjent av Friluftsetaten og stelles under kontrakt med ukentlig søppeltømming, og gressklipping etter behov. Dessverre har flere hendelser de siste ukene skjemma opplevelsen. Tenning av storbål etter 16. april og nedbrenning av Lilleaker skoles lavvo ble begge meldt til politiet. Nedtaggingen av varmestua, ramponering av fotballmål som havnet ut i elva og brenning av et hakkekors i gresset er mindre skader som irriterer alle brukere.

Den skjodesløse oppførselen som noen ungdomsgrupper viser, er kommet i disse årene etter at barneskolene har tatt i bruk Sletta til sine uteskoler. *LvV* er nødt til å spørre om skolene er klar over Slettas betydning som geologisk fenomen, som kulturområde og som naturskatt, og om de bringer disse verdiene videre til sine elever. Med stadig trangere skolegårder, er barnas behov for boltringsplass åpenbart, men ballspill hører til gymtimen. I utetimene får områdets naturgitte verdier benyttes til å pøse inn verneholdinger til miljøet som varer utover skoledager. Vi oppfordrer skolene langs vassdraget til å melde seg inn i sin kommunes **elvadopsjonsprogram**. Programmet som er utarbeidet med sterkt engasjement fra Oslo Elveforum, forplikter skolen til å samarbeide med en eller flere lokale organisasjoner (for eksempel borettslag, firmaer) for å studere og passe på en avtalt elvestrekning.

Innmeldingsskjemaet vårt ber nye medlemmer fortelle hvor de er aktiv langs vassdraget. Med over 300 medlemmer, er det verdt å se hvor vi ferdes. At det mest spektakulære og brukendes strekninger svarer til den tetteste medlemsmassen er ikke overraskende, men det støtter vår påstand overfor etatene at det er i nærområdet folk søker naturen og grønne lunger. Følgende prosenter oppgis som bruksområder

Fjorden. til Bærumsvn	Bærumsvn til Grinivn	Grinivn til Fossum	Bogstadvannet	Sørkedalen	nord og vest for Sørkedalen
17 %	34 %	15 %	18 %	10 %	6 %

Friområdene langs elva fikk besøk av larver til **heggspinnmøllen** (*Yponomeuta evonymella*) tidlig i juni. Nesten overnatt dekket deres store kommunale spinn både grener og stein, og hegg, eple og kirsebærtre ble ribbet for blad. Lysforhold i skogbunn ble dermed mye bedre enn vanlig for nyspirrete vekster. Møllen selv er liten og sølvaktig og hører til en storfamilie med 600 arter.

Forvaltningsansvar i Friluftsetaten for friområdene i Oslo vest er i nye hender. Etaten har ansatt en ung og engasjert naturforvalter fra Universitetet for Miljø og Bioteknologi på Ås. En viktig oppgave er overvåkingen av ISSs drift av områdene langs vassdraget. Klippingen av slalombakken og langs turveiene ved Skt Hans-tiden er ett ledd i bekjempelsen av bl.a.

ullborre (*Arctium tomentosum*) den toårige urten som ligner tistelen. Den kom til Lysejordet ved en uheldig dumping av avklipp for ca. 15 år siden. Hvis vi greier å fjerne stilken som skytes opp den andre sommeren kan vi hindre dannelsen av borrene – til hundeeieres stor glede. Kjenner du til noen borreplanter kutt stilken av lavt og kast alt i søplet eller kvern den! Den bør ikke ligge for det er næring nok i stilken for å danne frø!

***LvVs* valgspørsmål: Skal vi få til noe, må vi ikke være opptatt av å få æren for det!**